

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
 1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A modern bűnügyi nyomozás.

(Előző közleményt lásd a Cs. L. 1917. évfolyamának 11. számában.)

Irtó: ...l ...t.

Nem ritka az az eset, hogy a gyanúsított egyén feltűnő magaviseletével vonja magára a figyelmet és válik gyanussá. Egészen természetes és magától értetődő dolog, hogy hivatásos tolvajok, a kiket a bűnügyi hatóság nyilván tart, azonnal gyanussá válnak, ha eddigi életmódjuktól eltérőleg feltűnő módon költekezni kezdenek; ez, mint említettem természetes és alig említésre méltó gyanuok és támpont. Weingart kriminálista hoz fel néhány gyakorlati példát arra, hogy mivel vonja magára a tettes a gyanut.

Egy meggyilkolt asszony lakásának egyik rejtett helyén egy aranypénzzel telt edényt talált a nyomozó csendőrijárőr, a melyet ugylátszik a tettes szorgos kutatás daczára sem tudott megtalálni. A járőr abból a feltevésből indult ki, hogy a gyilkosságot rablás céljából követte el a tettes és feltételezte, hogy a tettes, mihelyt a kedélyek lecsillapodnak s a láthatár kitisztul, visszatér a tett színhelyére, hogy a pénzt megkeresse. Tizenhatsz éjszakán át tartott lesállást a járőr, míg végre a tettes a meggyilkolt nő fogadott fia személyében kézrekerült, s a járőr feltevése helyesnek bizonyult.

Egyik párisi követségnél nagyobbarányu lopás történt. Az elkövetés módja és körülményei arra mutatnak, hogy a tettet a szolgaszemélyzet egy tagja követte el, azonban az ezirányban megejtett nyomozás hosszabb időn át meddő maradt. Végre a nyomozást vezető rendőrtisztviselő: Tauler gondolt egyet és cselhez folyamodott. Megkérte a szolgaszemélyzetnek egy idős, feltétlenül megbízható tagját, hogy hívja meg őt a szolgaszemélyzet közös ebédjére s ott mint barátját mutassa be s különösen hangsúlyozza a «rendőrtisztviselő» jelzöt. Így is történt s az eredmény nem maradt el. Míg a többiek a bemutatkozás után nyugodtan fogyasztották ebédjüket s a jövevénnyel nem törődtek többé, addig egy — képmutatónak és ravasznak ismert — fiatal szolga folyton feszengett a széken s vizsga és

nyugtalan tekintetekkel méregette a vendéget. Több más rendőrtisztviselővel együtt megtartott megfigyelés alapján kétséget kizárólag kiderült, hogy az a fiatal ember volt a tolvaj.

A Kelet biráinak oly gyakran dicsőített salamoni ítéletei is gyakran ilyen megfigyeléseken és ügyes fogásokon alapulnak. Egy ilyen eset: a kádinál (birónál) lopást jelent be a káros; gyanúsítva van a tett elkövetésével a szolgaszemélyzet. Este elmegy számárháton a kádi a káros házához s ott a szolgaszemélyzetet felszólította, hogy érintse meg mutatójával a számár tomporát — egyuttal megjegyezte, hogy a mikor a tettes megérinti a számarat, ez ordítani fog. A szolgaszemélyzet összes tagjai hozzáérték ujjukkal a számárhoz, amely természetesen nem ordított de a kádi mégis megfogta a tettezt. Ugyanis a számár tompora fekete porral volt behintve s míg a magukat ártatlannak tudó szolgák bizalommal és bátran érintették a számarat, azalatt a tettes csak látszólag érintette, mert attól tartott, hogy a számár elbőgi magát, holott épen ezzel árulta el magát, mert a míg a többinek a mutatójja fekete volt az érintés után, az övé tiszta maradt.

Félelem, reszketés, révedező tekintet, erőszakolt mosoly és nevetés rendszerint büntudatra vallanak, de túlsokat ezekre a jelekre sem szabad adnunk, mondja Hellvig. Helytelen dolog, hogy ha egyes kriminálisták a büntudat sápadt réméről beszélnek, mert nagyon jól tudjuk a gyakorlatból, hogy ideges, félénk természetű embereknél, különösen nőknél a járőrnek a házban, vagy lakásban való pusztá megjelenése is már rémületet és kétségbeesést idéz elő. Sőt inkább az ellenkezője igaz. Akárhány az esetnél ártatlan egyén — a ki «büszke arra, hogy a törvénnyel még nem volt összeütközése», épen a szokatlanság következtében rendkívül elfogultan és riadtan viselkedik a kikérdezésnél és ezáltal önkéntelenül is azt a látszatot kelti, hogy ő a ludas a dologban, pedig teljesen ártatlan, míg a raffinált, minden hájjal megkent hivatásos gonosztevő, még tettenérés esetén sem vesztí el hidegvérét s arcza nem árul el meglepetést.

Gyakran árulja el önmagát a gonosztevő oly módon

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
 és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsesrelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

hogy a cselekmény lefolyásáról olyan ismereteket árul el, a melyekkel csak az bírhat, a ki a cselekményt elkövette. Így például, írja Weingart, Sebbi, a ki 1887 egyik éjjelén egy kereskedőt meggyilkolt Berlinben, azzal árulta el önmagát, hogy a gyilkosságot követő kora reggelen, — mielőtt még a büntett felfedeztetett volna — egy ujságáros asszonytól, a kivel a lépcsőmenet találkozott egy ujságot kért s mikor az visszatért az asszonynak arra a kérdésére, hogy elolvasta-e már a lapot: azt felelte «hiszen még semmi sincs benne a gyilkosságról» s mikor az asszony azt kérdezte «már ismét gyilkosság?» azt felelte «igen az Adalbert utcában», a nélkül, hogy arra gondolt volna, hogy ezáltal önmagát elárulta.

Ismeretes előttünk, hogy a gonosztevő, különösen a gyilkos leküzdhetetlen szükségét érzi annak, hogy cselekményéről beszéljen. Az egyik hiúságból, a másik dicsekedésből teszi, míg a harmadik egy belső kényszernek enged, a mikor beszél arról a dologról, a mely bensejét szüntelenül foglalkoztatja.

A javithatatlan.

Irta: Nyomozó.

A cigány nem volt jó katona még békében sem. A fegyelmet, rendet, a szabadságban való korlátozást nem szereti s nem tud megbarátkozni az egyhelyhez kötöttségnek még a gondolatával sem.

Még kevésbé lehet ezt róla feltételezni a háborúban, a mikor a fegyelem szigorú törvényei mellett a haláltól való félelem is arra készíti, hogy katonai kötelessége alól, ha csak teheti, minden áron kivonhassa magát.

Beszélnek ugyan hős cigányokról is a háborús krónikák, de — a közbiztonsági szolgálat terén működő csendőrség a megmondhatója — ezek igazi fehér hollók a füstösképű honpolgárok nemzedékében.

Nem a kóborcigányokról beszélek itt, a kikből soha-

sem lehetett és ezután sem lehet igazi jó katonát nevelni, hanem a cigányok ama fajtájáról, a kik mint téglavetők, tapasztómunkások országszerte találhatók és ha kulturáltabb fajtái is a rendes kóborcigányoknak, mégis igen sok káros szokást, megtartottak amazoktól öröklött természetes életmódjukban.

A fegyelmet, a törvény által megkövetelt korlátozásokat épen úgy nem szeretik, mint azok, a bűncselekmények iránt pedig, azokhoz hasonlóan, szintén nagy előszeretettel viseltetnek a katonáskodástól meg épen irtóznak.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha katonaszökevényeink legnagyobb száma most, mikor az egész ország népe a harcztereken teljesíti a haza védelme által megkövetelt kötelességét, épen a cigányok közül kerül ki.

Azt meg nem is szükséges bizonyítani, mert általános ismert tény, hogy ezek a cigány katonaszökevények a legveszedelmesebb közártalmuak lettek a háborús idők óta úgy, hogy alig van olyan vidéke az országnak, a hol nem garázdálkodtak volna és alig van csendőrörs, a melynek ezek dolgot és gondot nem okoztak volna.

Ezeknek a gombamódra elszaporodott cigány katonaszökevényeknek valóságos diszpéldánya volt Dodok Sándor gyalogos.

Tényleges szolgálata alatt előbb 1909-ben szökött meg, majd az ezért kapott két hónapi börtön letöltése után 1910-ben távozott el bucsú nélkül az ezredétől. a miért hat hónapi börtönt ült.

A háború fegyverbe szölitotta őt is, de alig hogy felvette az angyalbört 1914. évben, mihelyt a menetszázadba beosztott, otthagya a gyöngyéletet és visszatért Bars megyébe — miután senkije nem lévén — ismerőseihez, a hol csakhamar kézrekerült és többféle körülmények közrejátszása folytán csak rövid négy hónapi börtönnel kellett volna bűnhődnie a szökésért, de mint sok másnak, az ő büntetése végrehajtását is a háború utánra halasztották.

Ez a büntetés egy cseppet sem riasztotta el őt egy újabb szökéstől, a mennyiben addig megszokott elveit követvén, 1915. évi október 26-án újból megszökött és szeretője által segítettén, polgári ruhát szerzett és így bujkált több mint hathónapon át Hont megye egyes részein. Horvát (Bakaj) Laczi álnév alatt és leginkább felsőtarnóki Kovács Péternél huzta meg magát.

Ez idő alatt természetesen nem dolgozhatott, keresete nem volt, tehát akként fizetett meg a segítő családnak az eltartásért, hogy lopásokat, betöréseket követvén el, az így szerzett holmikat eltartóinak adta.

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és disztárgyak, órák, evőeszközök

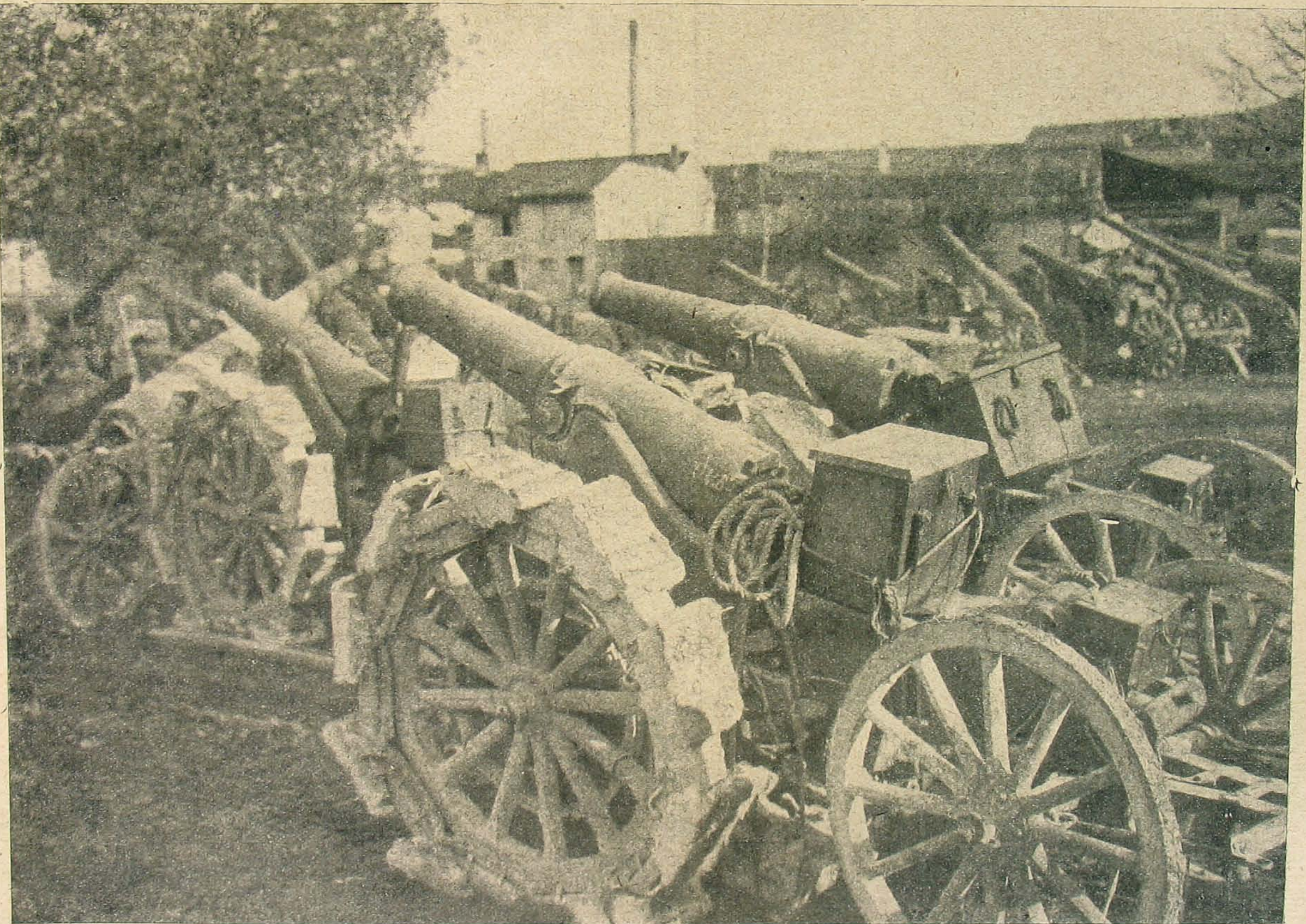
Iparművészeti ujdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítmónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Zsákmányolt olasz áruk a Tagliamentonál.

Első ilyen tette egy Hontnádas községben való lopás volt, a hol 137 K értékű ágy- és ruhaneműt lopott egyedül. Majd ezt követte egy betörés. Kovács Péterrel kettesben az alsószecsei szövetkezetet látogatták meg, a honnan 600 K-t sikerült elemelniük.

Még el se fogyott ez a szép összeg, mikor ugyan csak kettesben, Hont-füzesgyarmaton elkövetett betörés mellett, két drb. 225 K értékű sertést loptak el; ezt követőleg pedig Pezséren, egy szintén sikerült betörés útján, 138 K értékű különféle használt ruhaneműekkel pótolták ruhatáruk hiányait.

Ekkorára rájött a nagykálnai csendőrség, hogy a tetteseket hol keresse s egy éjjeli lesállítás következménye képen 1916 május 25-én meglepte a családot, elfogta mindnyájukat és Horvát (Bakaj) Laczi alias Dodok Sándor a pozsonyi honvéd hadosztálybírótság elé kerülven, hosszútartamu — immár negyedik — szökéséért és a négyrendbeli más bűncselekményéért négy évi súlyos börtönbüntetésre ítéltetett.

A nagymérvű emberanyaghiány és más körülmények miatt ennek a büntetésnek a végrehajtása is a háború utánra halasztódott és Dodok Sándor, mint laktanya munkás, a nyitrai pótzászlóalj-parancsnoksághoz lett beosztva — a honnan — bár sem az ellátás, sem a szabad mozgás iránt panasza nem lehetett, 1916. évi július hó 27-én megint megszökött.

Dodok jól tudta, hogy katonaruhája hamarosan árulója lesz, úgy segített tehát magán, hogy szökése után pár nap múlva, augusztus 1-én virradóra, Horn Adolf hontfüzesgyarmati korcsmáros üzletébe betört és abból, valamint az üzlet melletti szobából 220 K értékű készpénzt, ruhaneműt, élelmiczikket, pálinkát és szivar-kákat lopott el.

Káros ezt a betörést észrevevén, a betörőnek menekülnie kellett, de mégis elég ideje volt ahhoz, hogy az összeszedett és már összekötött holmikat magával vigye és az udvar hátsó kerítésén át elmenekülhessen.

Itt azonban baleset érte a tolvajt, mert a mint a kerítésen átvette magát, egy törött üvegfenékre ugrott s ez az egyik talpát mélyen bevágta, de mégis ráért arra, hogy a lopott holmik közül való női réklivel a sebet beköthesse és zavartalanul odébb álljon.

Az erdőkbe érve, polgári ruhába öltözött át Dodok, katonaruháját pedig további bujkálása közben a garamlöki erdőben elrejtette, míg a lopott holmik többi részét egy batyuba kötve, magával vitte.

A nagykálnai őrs a betöréses lopásban nyomozva, a káros és nejétől kapott azon személyleírás alapján, hogy az előző napon egy tömzsi termetű, barna, cigány kinézésű katona nagyon vizsgálódott az üzletben, míg

ott pálinkáját iszogatta, érdeklődött a környéken egy ilyen kinézésű katonai egyén után, miközben egy házalótól, majd egy gazdálkodótól s végül egy földbirtokostól, a kikkel a bekötött lábbal sántikáló Dodok útja közben találkozott és szóba is állott, — értesült, hogy csakugyan láttak egy ilyen kinézésű sérült embert és mivel a helyszíni szemle alkalmával talált vérnymok kétségtelenül igazolták, hogy a betörő — valószínűleg — a lábán sérült meg, a kapott adatok és a mindannyiszor hasonló személyleírás alapján, megállapíthatták, hogy a tettes csakugyan Dodok Sándor cigány és hogy Hévmagyarád felé menekült.

Az őrs még ekkor nem tudta, hogy Dodok szabadlábban van és hogy Nyitráról megszökött, de egy aug. 4-én érkezett távirat efelől is meggyőzte őket s így tudták meg, hogy a személyleírás alapján való feltevésükben a tettes kilétét helyesen állapították meg.

A nyomozást ennél fogva a leggyorsabban folytatva, Szete község határában, harmadnap este kilencz óra tájban rá is találtak a tettesre, de ez még idejekorán észrevette a járőrt és a közeli erdő felé megfutamodott s miután a járőr többszöri felszólítására meg nem állott, utána is löttek, de lövésük nem találván, Dodok elmenekülhetett, csak épen a batyuját dobta el, a melyben a lopott holmik nagyrésze megkerült.

Erről az esetről a hévmagyarádi őrsöt táviratilag értesítette a nagykálnai őrs, majd augusztus 5-én a szakasparancsnokság köröző parancsot bocsátott ki, ezt követőleg pedig augusztus 8-án a nyitrai pótzászlóalj parancsnokság táviratban szintén értesítette a hévmagyarádi őrsöt is Dodok szökéséről. Szóval fel volt lár-mázva az egész környék és Dodokot keresni kezdték minden irányban, de eredménytelenül.

Dodok ezalatt Ipolyfödémesen Kállai János, Kovács Samu és Pál cigányok által rejtegetve, éjjelenként betörésekre járt ki, miközben találkozott régi ismerőseivel Lakatos (Balóga) János szintén katonaszökevény cigánnyal, rejtekhelyére Kállaiékhoz ezt is meghívta és ettől kezdve kettesben jártak el éjjelenként lopásokat elkövetni.

Igy történt aztán, hogy augusztus 19-én éjjel Alsószemeréden Péri András szatócs kárára 70 K értékű ruhaneműt és szappant, idősb Gábor Jánostól szintén betörés folytán, de megriasztásuk miatt csak egy baltát lophattak el, majd menekülésük közben, véletlenül épen az utóbbi károsnak a szőlőhegyen levő présházából bort, továbbhaladva Ipolyrisk községben Gálik Jánostól 100 K értékű füstölthust és zsirt loptak, sőt megkisérelték ugyanott ifj. Gábor János szövetkezeti boltjába is a betörést, de onnan, miután észrevették őket,

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen
Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kéréndő.

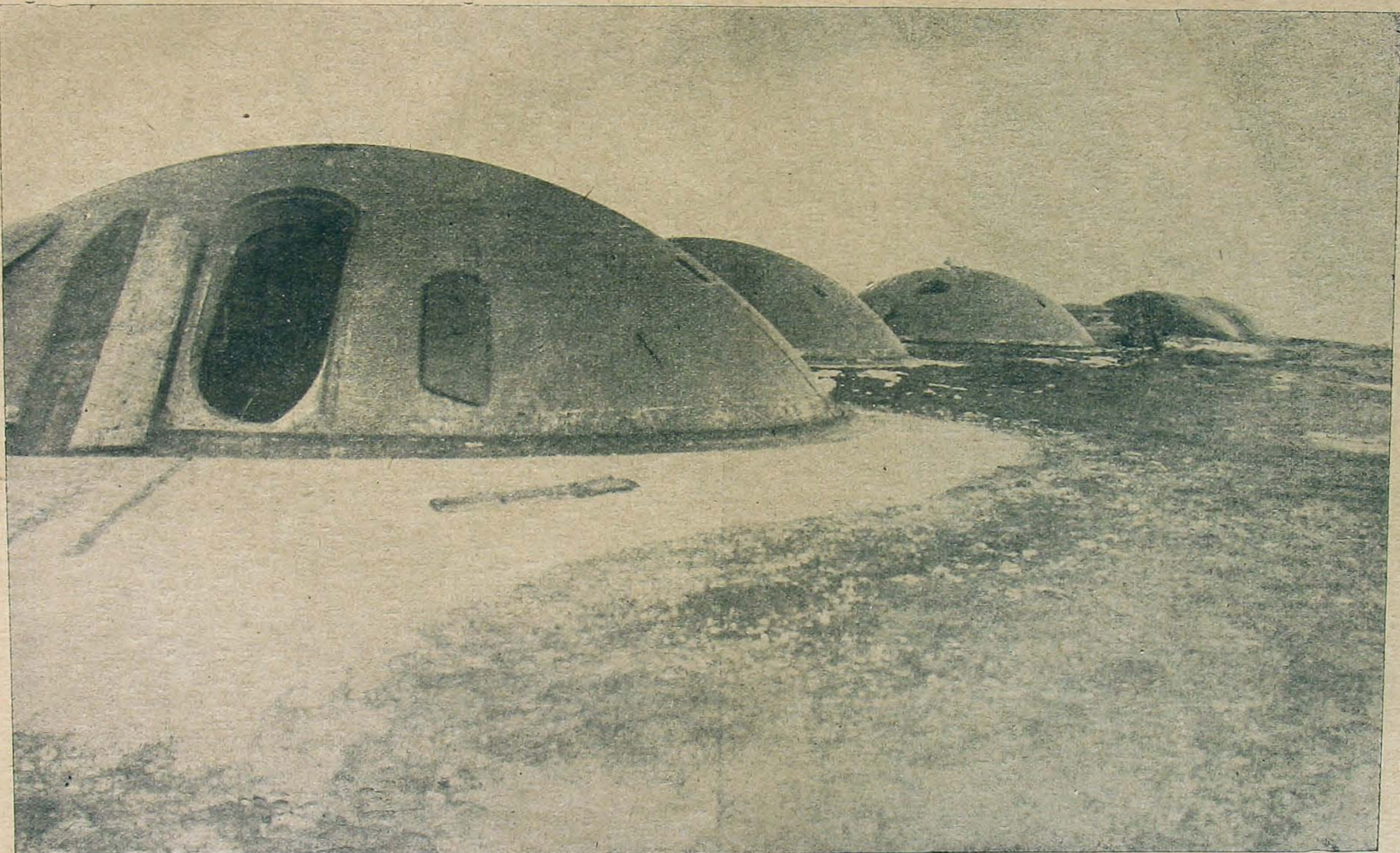
HARMONIKA

10-12-15-20 korona
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legfin. azóli óraműszerkezettel

Csapataink által elfoglalt Cima di Campo Leona nevű erősítés pánczéltornyai.

menekülniök kellett. Ez az öt betörés igen kevés eredménnyel járt, minélfogva következő éjjel Szete községbe ment a két cigány s ott elébb a földbirtokos gépházába törtek be, a honnan, egyéb használható tárgy hiányában egy darab betöréshez használható ócskavasat magukhoz véve, azzal Herczog Róbert korcsmájában akartak betörni, de csak a lakat lefeszítéséig juthattak, akkorára a korcsmáros és eselése észrevevén őket, lármát csapott, mire menekülniök kellett.

Ezután még csak néhány napig maradhettek a Kállai-családnál, mert Batár Antal őrmester a folytatott nyomozás során felderítette ezt a rejtékhelyüket, s bár őket el nem foghatta, Kállait és társait, a katonai büntető-törvény 318 §-ába ütköző katonai szökevénynek nyújtott segély folytán elkövetett büntett miatt elfogta és úgy ezeket, mint Dodoknak nálok lakó Oláh Mária nevű szeretőjét, a pozsonyi honvéd hadosztály-bírószághoz kísérte be.

Dodok és Lakatos ekként segitőtársak nélkül maradván, másfelé kerestek boldogulást, miközben Léván augusztus 30-án éjjel egyik helyről két darab hizott kacsát 45 K értékben, másik helyről 120 K készpénzt és 354 K értékű ékszert és ruhaneműt, harmadik helyről 48 K ágycsizmát és ruhaneműt, negyedik helyről két drb. tyukot 12 K értékben, hatodik helyről pedig — egyéb használható dolog hiányában — a kacsából és tyukokból főzendő paprikáshoz 80 fillér értékű vereshagymát loptak el.

Ezekén kívül még két helyen szintén lopást illetve betörést kíséreltek meg; egyik helyről azonban elzavarták őket, a másik helyen meg nem találtak semmit.

A lopott holmikkal újabb ismerősükhöz Polyák Erzsi és Gajdos Kati cigánynőkhöz ment a két betörő s a baromfi paprikást ott elfogyasztván, a nappali időt átaldudták, este — szeptember 1-én pedig átrándultak Kissaló községbe és mint előző éjjel tették, ismét több helyre betörtek s egyik helyről 36 K értékű különféle holmit, másik helyről 51 K értékű baromfit, harmadik helyről pár darab ócskaruhát, negyedik helyről két pár viseltes csizmát 120 K értékben elloptak, két helyről pedig, mivel észrevették őket, üres kézzel kellett elmenekülniök.

Ugyátszik, hogy a két cigánynő bajt sejtett, mert a tőlök kapott figyelmeztetésre pár napig elhúzódott a két betörő és nem mutatta magát, sőt a két cigánynő is eltávozott Léváról, de csak szeptember 5-éig kóboroltak és bujkáltak, ekkor éjjel Dodok és Lakatos megint munkába léptek és Kiskoszinály községben két betörést követvén el, egyik helyen 42 K értékű élelmiszert, másik helyen pedig 82 K értékű ruhaneműt és egyebeket loptak; a következő éjjel pedig Mohi községben, nyitott helyről egy pár csizmát és egy kendőt

sikerült elemelniök. Utóbbi helyen Dodokot egyik üzletben fel is ismerték, tehát hamarosan tovább kellett sietniök, nehogy feljelentés folytán ott mindjárt kézrekerüljenek.

El is huzódtak pár napra a környékről, de már 9-én virradóra megint tovább folytatták megszokott munkájukat, a mennyiben Alsógyőröd községben egy helyről 194 K értékű, másik helyről 19 K értékű ruhaneműt loptak el, másik két betörést pedig sikertelenül hajtottak végre; ellenben a szomszédos Kisgyékényes községben még ugyanazon éjjel egy darab 600 K értékű gépsziját tudtak ellopni a község alatti szérűskertből; majd innen Nagykálna felé haladva, még a község alatti malomba is betörtek és 11 K értékű apróságot elemeltek, ezután pedig elhuzódtak a nyilvánosság elől Ipolyfödemes felé, hogy előző házigazdájuk visszamaradt hozzátartozóit meglátogassák.

Ipolyfödemesre szeptember hó 11-én érkeztek meg, de bármennyire is igyekeztek felismeretlenül maradni, mégis kitudódott, hogy ott vannak, mert a környéken folytatott nyomozásokból ugyyszólván mindenki tudta már, hogy kereset alatt vannak. Minthogy pedig az ipolynyéki járőr ezuttal épen a községben volt és besugárás folytán mindjárt tudomást szerzett a két betörő megérkezéséről, intézkedett is azonnal nevezettek elfogása iránt, a mennyiben kellő számú és megbízható segítséggel meglepték a Kállainé és társai tartózkodási helyét.

Am óvatosak voltak a betörők is. Tudták ők, hogy vigyázni kell. Ennélfogva, bár ügyesen volt végrehajtva a meglepés, még sem elég ügyesen ahhoz, hogy mind a kettőt elfoghatták volna. Csak Dodok került kézre: Lakatosnak sikerült megugrani, úgy, hogy az azonnal megindított üldözés során sem sikerült őt elfogni, pedig a lehetőséghez képest mindent elkövettek az elfogására annyira, hogy az üldöző csoport egyik tagja, egy ipolyfödemesi földmives, a bal keze fején meg is lőtte.

Dodokkal együtt ottmaradt a legutóbb elkövetett betörésekből származó holmik nagyrésze is, a mit az ipolynyéki járőr őrizetbe vett.

Ugyancsak elmenekült a két betörőhöz tartozó két cigánynő is, mert ők a Kállai-családban ellenséget vélvén, be se mentek azokhoz, hanem távolabb visszamaradva, várakoztak szeretőikre. Ennélfogva a meglepési műveletet idejekorán észrevevén, ismeretlen irányba úgy elmenekültek Hont és Bars vármegyék területéről, hogy az azonnal lefolytatott nyomozás során is csak Gajdos Kati volt kézrekeríthető.

Az árván maradt Lakatos (Baliga) János szintén nem juthatott messzire, mert másnap — szeptember 12-én — Paulik János járásőrmester és Péter Lajos népfelkelőből

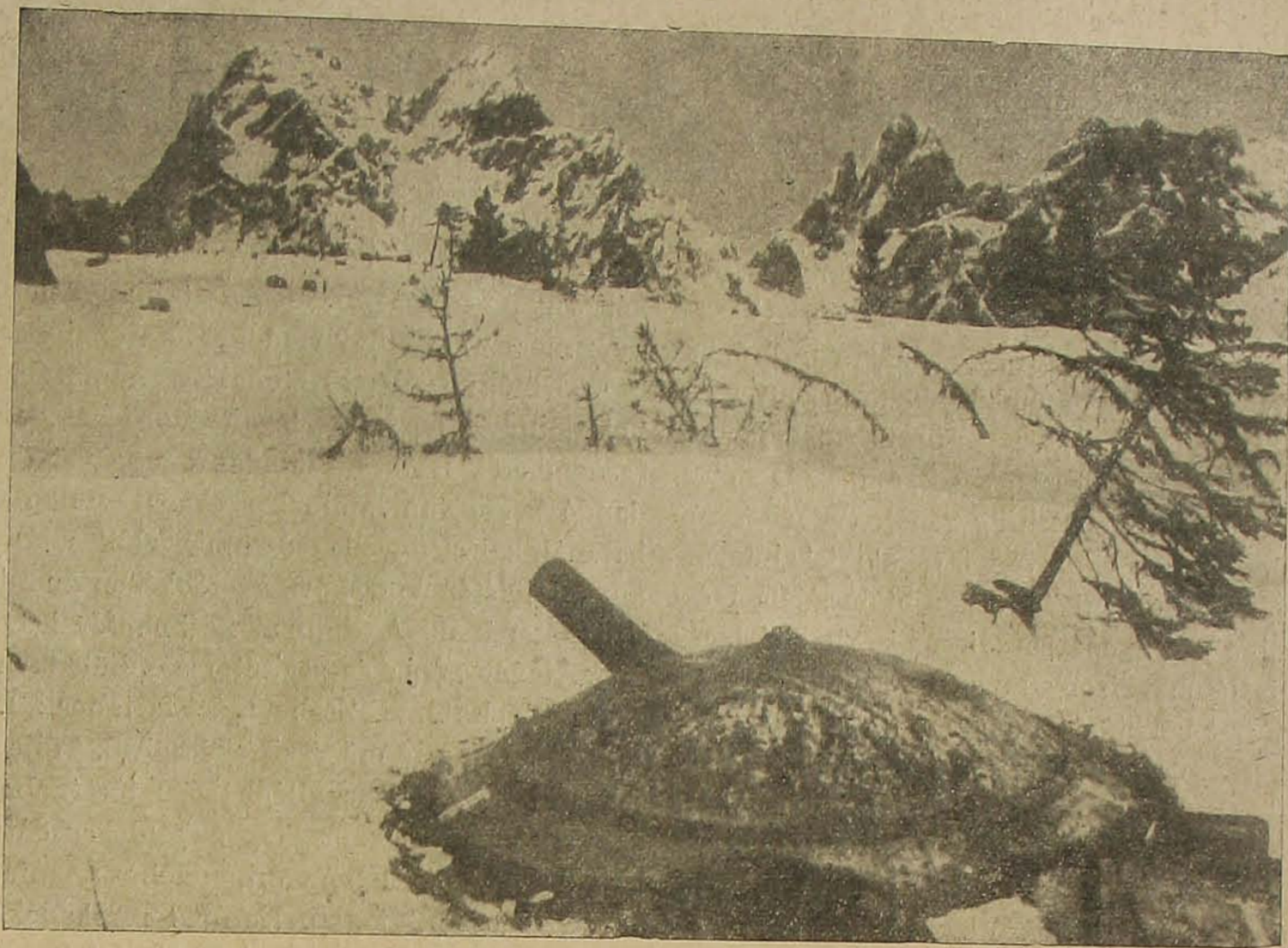
Csúz, Rheuma, Köszvény

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

Eredeti téglgyára háboru idejére 4— kor.

Egyedüli Készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariae gyógyszerlára, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerin' biztos hatású háziszser.

Az olaszoktól elfoglalt páncéllüteg a hóban.

álló ipolysági őrsbeli járőr az ipolyhidvégi határban elfogta és a csábi őrsnek átadta.

A két betörő munkája nyomán érdekelt több őrsparancsnokság közül Batár Antal hévmagyarádi őrmester őrsparancsnoknak jutott a feladat, hogy a fentebb felsorolt betörésekről helyesnek felismert nyomokon haladva, rábizonyítsa a két betörőre az elkövetett cselekményeket.

Mínthogy egyes helyeken szemtanuk is voltak, és egyes kisebb tárgyak még voltak a betörők birtokában és azokból, a miket imitt-amott ellopogattak és mivel a betörők is beismerésben voltak: — a nyomozás az összes bűneseteket kivétel nélkül kiderítette úgy, hogy szeptember 26-án már átadhatták a betörőket, mint egyuttal szökevényeket is — az illetékes pozsonyi honvéd hadosztálybiróságnak a nyomozás során beszerzett temérdek bűnjellel együtt.

Ugyancsak a hévmagyarádi őrs Grossmann József őrmestertől és János Márton népfelkelőből állott járőre ugyanez ügyben nyomozva, Csejkő községben felfedezte Gajdos Kati tartózkodási helyét és nevezettet szeptember 25-én ott elfogta.

Legtovább bujdosott Polyák Erzsi, a kit, miután hónapok multán visszamerészkedett Hévmagyarádra, az erről értesült Boros Tamás alőrmesternek 1917 évi január hó 15-én sikerült csak elfogni.

Az őrsparancsnokság abban a hitben, hogy a szökevényekkel való együttélés és a bűncselekményekben való

részvétel folytán ezek is haderő elleni büntettet — helyesebben a szökevényeknek nyújtott segély büntettét — követték el, a pozsonyi honvédkerületi ügyésznek adta át őket, de mivel ez a vád ellenők fenn nem forgott, az illetékes aranyosmaróti kir. ügyészség hatáskörébe utaltatott át az ellenükben megindítandó vádemelés céljából való eljárás.

★

Tíz-tíz évi súlyos börtönnel lett büntetve a két betörő és mivel bűntársaik is — úgy a honvéd — mint a polgári bíróságnál — hosszabb tartamu szabadságvesztés büntetésre lettek ítélve, jó időre megmenekült a környék a közártalmuaknak ettől a csoportjától.

Ezt pedig egyrészt a nyomozásnak minden irányban való azonnali általánosítása, másrészt pedig annak gyors lebonyolítása útján érhették el az illetékes őrsök, a miben nagy segítségükre volt az is, hogy mindenik őrs olyan alkalmas besugóval rendelkezett, a kik mindjárt nyomra vezették a járőröket és hirül adták mindannyiszor, valahányszor újabb tartózkodási helyet választottak maguknak a betörők. És csakis így lehetett ezt a két megye területén csavargó és tartózkodási helyüket folyton változtató két betörőt és katonaszökevényt, a bűntársak által való folytonos segítés daczára is oly hamar kézrekeríteni.

KÉPEINKHEZ.

Olaszországi offenzívánk.

Ha az utleírások gazdag színekben pompázó elbeszéléseit olvassuk, vagy a kéjutazók áradozásait hallgatjuk Itália gyönyörűségeiről, felhőtlen kék egéről, narancs- és citromligeteiről, gesztenyeerdőiről, könnyen azt hihetnők, hogy valóságos paradicsomi élet van Olaszországban, ahol ismeretlen a rossz időjárás, örökké tavaszi verőfény boldogítja az embert, a természet változataiban gazdag vidékek egész sorozata fogadja az utazót, szóval: csupa szín gazdagság, pompa és fény mindenütt és semmi kellemetlenség sehol.

Ez azonban csak azok előtt van így, akik kéjutazáson fordultak meg a maróni és makaróni hazájában és ezért láttak mindent ilyen paradicsomi világításban, vagy ha nem is látták, bizonyára az olasz írók és költők hazájuk dicséretéből kifogyhatatlan műveiből olvasták így. Győzelmes csapataink valószínűleg másként látták ezt és csak akkor tudjuk meg az igazat, ha az olaszországi offenzívánkban résztvett hőseink hazatérnek és elbeszélnek, hogy aki az élvezetet és szórakozást hajhássza, épp úgy megtalálja másutt, mint Olaszországban, azoknak ellenben, akiket a kötelesség bizonyos helyekhez és körülményekhez köt, át kell szenvednie a szépségekben pompázó természetnek kellemetlen viszontagságokkal járó árnyoldalait ott is.

Hogy ez mennyire igaz, azt a jelen számban közölt képeink a többek között igen érthetően megmagyarázzák s egyidejűleg felvilágosítanak bennünket az olasz hadsereg főparancsnok igen sokszor hangoztatott ama harctéri hireinek jelentőségeiről is, hogy: a rossz időjárás nagyban gátolta a hadműveleteket! Mert ha örömet kelt is bennünk a zsákmányul ejtett különféle kaliberű ágyuk nagy száma, viszont meg kell látnunk azt is, hogy ezek az ágyuk hóban, sárban állanak; azt pedig az akkori harctéri hírekből tudjuk, hogy közel három hétig tartó esőzésben, havazásban kellett azt a rendkívüli erőfeszítést hős csapatainknak kifejtetni, amellyel a sok helyen szivósan védekező ellenség próbálkozásain felül még a természeti erők: szél, eső, havazás, víz, hegy, folyók, szakadékok stb. közbevetődése folytán is eléjük tornyosuló akadályokat legyőzhették és kivethették az ellenséget a képeink egyikén is látható pánczélerődőhöz hasonló erődítmények egész sorozatából.

Összehasonlítva már most az egész olasz hadsereg két és fél év alatt kifejtett szívós erőlködésének úgy szólván semmi eredményét a saját és szövetséges hadsereg-részleteinknek 3—4 hét alatt végrehajtott előnyomulása győzelmes sikereivel: az összehasonlítás eredménye csak megerősíthet bennünket abban az eddig is tántoríthatatlanul hangoztatott hitünkben, hogy ez a ránk erőszakolt háború, akár a közel jövőben akár később, de csakis előnyösen fog ráknézve befejeződni.

HIREK.

Megjelent a Külügy-Hadügy Katonai Zsebnaptára
Kiadta a Külügy-Hadügy szerkesztősége. Ára 5 K.

Mint a hogy annak idején — a háború kitörése előtt néhány hónappal — komoly czéltudatossággal a szükség hívó szavára indult utnak a «Külügy-Hadügy», azonképpen, ugyancsak régen érzett hiány pótlására jelent meg most a «Külügy-Hadügy» Katonai Zsebnaptára.

A «Külügy-Hadügy Katonai Zsebnaptárában, — amelynek minden sorát a legkiválóbb katonai és polgári szakemberek irták — mindaz benne van, aminek marandó becse van, aminek szakadatlanul ott kell lennie katonáink kezeügyében és ami felől saját erkölcsi és anyagi jólétének megóvása érdekében tudnia kell minden katonának. A Katonai Zsebnaptár igazán hive, barátja, tanácsadója és segítőtársa minden magyar katonának. A Katonai Zsebnaptár tartalma: I. Naptárrész. Mühlbeck Károly művészi fejléczeivel. Följegyzésre szánt jegyzéklapokkal és a világháború történelmi nevezetességi eseményeinek megkapóan érdekes dátumszerű felsorolásával, stb. II. Az uralkodóház; annak a hadsereghez beosztott tagjai. Európai uralkodók, stb. III. A háborús esztendő 1916. január 1-től október 31-ig. A belpolitika, diplomácia és külpolitika, valamint a világháború avatott földolgozása, portrékkal, művészi térképvázlatokkal. IV. Hadseregszervezeti rész, amely a honvédség, hadsereg, haditengerészet, stb. hadseregszervezeti tudnivalóit ismerteti. V. Illetékügyek. Ebben a fejezetben minden a hadsereg vagy a honvédség kötelekében álló egyén és annak hozzátartozója kimerítő tájékoztatást nyer afelől, hogy mikor, hol, milyen javadalmazás jár neki. Ezek az adatok eként csoportosítva sehol másutt fel nem találhatók. VI. Közhasználati rész. Ugyancsak általános érdekű tudnivalók. A háború folyamán nem merült fel olyan kérdés, amelyre az olvasó ebben a fejezetben feleletet, ne találna. VII. Ismertetéskészítő rész, amelyben Lendvay Károly százados a katonai térképekről, Décsi Imre dr. főorvos az orvostudomány haladásáról, Kump József gépészmérnök a tengeri háború modern harceszközeiről tájékoztat nagy hozzáértéssel. De mindez csak halvány váza annak, amit a Katonai Zsebnaptár nyújt, amely 21 nyomtatott iven izléses kötésben, képekkel, térképekkel és egyéb vázlatokkal tarkítva a Külügy-Hadügy égisze alatt megjelent. A Katonai Zsebnaptár bolti ára 5 korona Kedvezmények: a Külügy-Hadügy előfizetői 4 koronáért (portó 40 fillér) kapják. Új előfizetők: akik a Külügy-Hadügy-re 1918. évi január 1-jétől kezdve legalább egy évre előfizetnek, szintén 4.— korona, (portó 40 fillér) kedvezményes áron kapják. Gyűjtők: akik a Katonai Zsebnaptárra legalább 20 megrendelést gyűjtenek, 20% engedményt kapnak és ezt az összeget tetszésük szerint, akár 4 ingyepéldány zsebnaptár alakjában felvehetik. Ezek a kedvezmények csakis folyó évi december 31-ig érvényesek;

azontul a Katonai Zsebnaptár csakis rendes (5.— korona) bolti áron kapható. A megrendeléseket a Külügy-Hadügy kiadóhivatalába, Budapest, IX., Üllői-ut 11—13. sz. alá kell címezni.

Adományok. Ujabban a következő adományok érkeztek hozzánk: az őrszállási csendőrörstől a hadi rokkantaknak 50 K, Ambrus András csendőrvezetőtől, Hunyadmegye Károlybányáról 10 K. és Fecső József alörmestertől az udvarhelymegyei Kányádról a vak katonának 6 K, végül a létesítendő csendőrségi internátus javára a budapesti csendőr karhatalmi 2. század parancsnokságától 63 K 06 fillér. A befolyt adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Kérelem. A kizsetői őrsparancsnokság kéri az oda beosztott de elvezényelve levő Németh János II. alörmestert, hogy a ruha-beszerzési illetékének valamint a jelvény pótdíjának kézbesíthetése céljából, pontos címét mielőbb közölje a fenti őrsparancsnoksággal.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Utiköltség. Csupán a polgári fogolyért fizet viteldíjat.

Nagy honv. őrm. 1. Folyamatban levő ügyekről nem nyújthatunk felvilágosítást. 2. Zsold és egyéb illetékek felemelése, polgári államszolgálatba való átlépés, nősülés megkönnyítése stb. 3. Békekötés után.

1848. Igen; évek óta.

Tudni akaró. Mi sem tudjuk.

J. L. nyug. csend. őrm. A csendőrség legénységi egyénei részére megállapított rendfokozati jeleket csak a tényleges szolgálatot teljesítő hivatásos csendőrök viselhetik. Mivel pedig Ön mint népfőlkelő teljesít csendőrségi szolgálatot, a népfőlkelők számára előírt rendfokozati jel illeti meg. 2. Mint nyugdíjasnak hadiségélyre igénye nincs.

M. A. K. v. 1. Ha időközben a béke beáll, ismét a régi rendszerű mód szerint fog történni. 2. Rendezve lesz.

J. V. Cseszte. Felsőfolyamodványát nyugdíjazása után abban az esetben nyújtsa be, ha kérelmét oly körülményekkel tudja igazolni, melyekből kétségtelenül kitűnik, hogy a megszakitás önhibáján kívül következett be.

Nélküldöző. 1. A hivatásos csendőrlegénységi egyénekre is kiterjesztetett. Visszamenőleges folyósítása iránt az intézkedés már folyamatban van. 2. A jelentkezés önkéntes: különös ígéretek nem tétettek.

Vitalkozók 10. Tisztekre (tisztviselőkre) és rangosztályba nem sorolt havidíjasokra vonatkozik.

88888. Vitalkozás tárgya. Nem.

Hannibal. Élő vagy leölt szárnyasoknak (baromfi) az országból való kiszállítása csempészkést nem képez. Erre nézve tiltó rendelkezés még kiadva nincsen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az olasz automobilipar. Egy genuai hivatalos jelentés Olaszország automobil iparának helyzetéről a következőkben számol be: Az olasz automobilipar azon iparágak közé tartozik, a melyek az utóbbi években a rapid fejlődést és nagy eredményt érték el. Olaszország területén ma már 34 automobilgyár ipartelep működik és áll üzemben. Az autóiipar góczpontja Turin, a mely városban az összes automobil iparműveknek közel a fele működik, utána jön Genua, a hol szintén több ilyen ipartelep székel és áll üzemben, míg a többiek az ország egyéb városaiban oszlanak el. Az olasz automobilipar fejlődését és sikerét élénken jellemzi, hogy a míg 1907-ben az ez iparágbeli kivitel értéke 16.5 millió lirára rúgott, addig 1912-ben a kivitel értéke 38 millió lirát, 1913-ban pedig 43 millió lirát tett már ki. Daczára azonban az állandó növekedésben levő exportnak, ennek daczára a behozatal is állandóan emelkedő; így például 1911-ben 7.7, 1912-ben 11.5, 1913-ban pedig már 13.2 millió lirát tett ki a behozatal értéke.

Az automobilon kereslete és használata az országban szintén állandóan terjed és növekedik, a mire erős kihatással van az államnak támogatása, a mely szubvenczióval segítyez bizonyos olyan automobiljáratokat, a melyek oly vidékeken létesülnek, a melyek közúti vasúttal építésére és berendezésére kevésbé alkalmasak. 1912-ben 8400 kilométer ilyen automobil járatvonal volt Olaszországban.

Az automobiliparral kapcsolatban fejlődött a pneumatic-gyártó gummiipar is. Ez az ipar ma már kivitelre is dolgozik s a kivitel állandóan növekedik, úgy, hogy 1913-ban a kivitel értéke már 44 millió lirát reprezentált. Benzint Olaszország azonban importálni kénytelen s ez az import évről-évre nő, úgy hogy a behozatal az 1911. évi 184.5 ezer métermázsáról 1913-ban már 305.7 ezer métermázsára emelkedett. A fő benzin beszerzési források az amerikai Egyesült-Államok, azután Románia, a honnét szintén sok benzint visznek be, míg ellenben Ausztria-Magyarországból 1913-ban csak 13,996 métermázsza benzint importáltak.

Gazdag koldusok. A nagy világvárosokban sok olyan koldus van, a ki nagy vagyonra tett szert, s a ki inkább kedvtelésből űzi ezt a foglalkozást. Newyorkban élt egy koldus, a ki a saját hatemeletes háza előtt könyörgött alamizsnáért. London egy hasonló hóst mutathat föl. Ez a waterlooi hídnál állomásozott vak ember, a ki föladata üzletét, miután jelentékeny vagyont koldult össze és jövedelmező állását másnak engedte át. A vak koldus pontosan vezetett könyvet, a melyben bebizonyította állásának jövedelmezőségét. Úgy látszik, hogy a vaksága nem gátolta a könyvvezetésben. A vak koldus a következő hirdetést tette közzé az ujságokban: «Az a vak ember, a ki ezeket a sorokat olvassa, forduljon bizalommal hozzám; igen jó állomást kaphat tőlem a waterloo-i hid följáróján. Tudakozódni Glaizer, hivatásszerű vaknál lehet».

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben adományozni méltóztatott

a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidiszitménnyel:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Krisztinkovics István, III. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak, egy hadtest tábori csendőr portyázó hadtest parancsnokának;

elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dicsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk és kitünő szolgálataik elismeréseül:

Czirenner József, egy szállásmesteri osztálynál beosztott, I. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak és

Gross Rezső, egy szállásmesteri osztálynál beosztott I. számú csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak;

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

a háborúban teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Gyapay Miklós, a VII. számú csendőrkerületi parancsnokságánál beosztott V. sz. csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréseül:

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Hercze István alörrmesternek és Andrássy István csendőrnek, a VII. számú csendőrkerületben;

a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem

szolgáján:

Némedy Jenő alörrmesternek, a III., Tolnai Jeromos és Kajcsos János alörrmestereknek, a VI. sz. csendőrkerületben.

Kineveztetett:

1917. évi deczember hó 1-ével:

csendőr törzsörmesterré:

Kövesdi Mihály 1. oszt. örmester, a VIII. számú csendőrkerületben.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1917. évi november hó 1-ével:

Oberbüchler Ferencz, IV. számú csendőrkerületbeli ideiglenesen nyugdíjazott járásörmester, a megejtett újbóli felülvizsgálat eredménye alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Nagyszöllős.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vesza János 2. oszt. örmester és Molnár Lajos alörmester, a közbiztonsági szolgálatban, valamint irodai alkalmaztatásukban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységük és jó magaviseletükért;

a cattaroi cs. és kir. hadtáp-állomás parancsnokság által:

Papp Lajos, VII. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. örmester, cattaroi tábori csendőrkülönítmény parancsnoki minőségben kifejtett különösen szorgalmas és kiváló szolgálataiért;

a cs. és kir. 16. gyaloghadosztály-parancsnokság által:

Pénzes Lajos, VIII. számú csendőrkerületbeli alörmester, kincstári javaknak az 1917. évi július és augusztus havi hadmiveletek idején történt szorgos felkutatásért;

a m. kir. 39. honvéd-gyaloghadosztály-parancsnokság által:

Süteő Antal, VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, tábori csendőr minőségében, a legnehezebb viszonyok között, mindenkor hűségesen, lelkiismeretesen és előljárói teljes megelégedésére teljesített nehéz szolgálataiért;

a bielitzi cs. és kir. tábori csendőr tartalékosztály-parancsnokság által:

Takács Károly, VIII. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. örmester, különböző alkalmazásokban teljesített kitünő szolgálataiért, nagy kötelességérzetéért és kiváló jó használhatóságáért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskérc. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utalványok, intézvénnyek és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptetett:**1. oszt. őrmesterré:**

1917. évi december hó 1-ével:

Bocsa Endre, 2. oszt. őrmester, az V.,

2. oszt. őrmesterré:

1917. évi december hó 1-ével:

Kiss János IV. alőrmester, a III.,

Szikszai János alőrmester, a VI. számú csendőkerületben:

alőrmesterré:

1915. évi máj 15-ével:

Pataki Mihály vezető, a IV.,

1916. évi november hó 22-ével:

Pupava Márton és Gozner Ignác csendőrök, a IV.,

1917. évi október hó 21-ével:

Szántó Antal csendőr, a II.,

1917. évi november hó 1-ével:

Puskás Dániel csendőr, a VII.,

1917. évi november hó 11-ével:

Hoicza Pál vezető, Kuchta Lajos és Konecsny József csendőrök, az V. és Jakab Károly csendőr, a VII.,

1917. évi december hó 8-ával:

Somofcsán József csendőr, a VI.,

1917. évi december hó 15-ével:

Pál Mihály és Firsching János csendőrök, a II.,

1917. évi december hó 16-ával:

Gál András vezető, Petők Sándor, Papp Zsigmond, Lovász Mihály, Román László, Bajusz Lajos, Bodnár Sándor, Somogyi Pál, Lesi János, Ribarszki András, Kocsi Sándor József és Szücs József csendőrök, a VIII.,

1917. évi december hó 24-ével:

Filip Béla és Szentesi Lajos csendőrök, a IV. számú csendőrkörületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesített:

a m. kir. III. számú csendőrkörület állományában:

Légrádi István csendőr 7 db., Szabó Sándor IV. járásőrmester, Trupulai János, Kajtár Péter 2. oszt. őrmesterek 4—4 db., Vörös Gyula alőrmester 3 db., Pál Péter járásőrmester, Albert Lázár, Kiss Kálmán 1. oszt. őrmesterek, Bartalos József, Papp Pál, Csinger Venczel alőrmesterek 2—2 db., továbbá:

a m. kir. VIII. számú csendőrkörület állományában:

Eszik Mihály 1. oszt. őrmester 8 db., Tatai Imre alőrmester 6 db., Tunyogi József 2. oszt. őrmester 5 db., Losán Ferencz járásőrmester, Béndek András 1. o. őrmester, Kertész Miklós, Wolfart Mihály, Petők Sándor, Bali Imre, Bereczki Márton, Tihanyi Dániel al-

őrmesterek 4—4 db., Kozma János 2. oszt. őrmester, Kulcsár Gyula, Margitics Simon, Barta Imre alőrmesterek, Barabás József csendőr 3—3 db., Sziklai Árpád, Holló Sándor, Juhász Lajos, Schmidt Henrik járásőrmesterek, Oravecz Imre, Szürös László 2. o. őrmesterek, Kiss Gábor, Less József, Herczeg János, Vigh Mihály alőrmesterek és Karap Ferencz csendőr 2—2 db 10 koronás aranyból álló lovaglasi jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Popa Parténie, VII. számú csendőrkörületbeli alőrmester, családi nevét belügyminiszteri engedély alapján «Pap»-ra változtatták.

Házasságra léptek:

a m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:

Etschek György 2. oszt. őrmester, Schilly Jankával, 1917 november 11-én, Omlódon;

Szabó János IV. alőrmester, Hangai Etelkával, 1917 november 25-én, Csanádpalotán;

Aranyi Ferencz alőrmester, Albert Teréziával, 1917 november 20-án, Hódmezővásárhelyen.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő leveleim ezerszámba vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.**A világ legjobb harmonikái**

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.**VÁRNAY L. SZEGED**

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Minden állandó vevőm rendelés esetén ingyen kapja a nélkülözhetetlen

havi előjegyzési naptárt.